Anul II Arad, Mercuri 21 Ianuarie (2 Februarie) 1898 **Nr. 14**

REDACŢIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM) 1

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria: pe 1 an fl. 10; pe 1/2 an fl. 5; pe 1/4 de an fl. 2·50; pe 1 lună fl 1.

N-rii de Duminecă pe an fl. 2.—

Pentru România şi străinătate: pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAŢIA
ARAD, STR AULICH (ADAM) 1

INSERŢIUNILE:
de 1 şir garmond: prima-dată 7 cr.; a doua oară 6 cr.; a treia-oară 4 cr. şi timbru de 30 cr. de fiecare publicaţiune.

Atât abonamentele cât şi inserţiunile sûnt a se plăti înainte.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

Se îngrozesc ei înşişi.

Am scos la iveală nu odată decadenţa cea mare în care se află Dieta maghiară.

Dar' chiar de nu s'ar fi scris nimic, totuşi nu s'ar fi găsit între cetitorii nostri oameni, cari să nu aibă deja demult convingerea, că ceea-ce la noi se numeşte „constituţionalism" şi „parlament" ca expresiune a voinţei generale a locuitorilor ţării, este mai curênd o batjocorire a acestor frumoase cuvinte şi instituţiuni.

La noi parlamentul, care ar fi să fie *paznicul suprem al binelui* şi al *bunei stări* a locuitorilor ţării, a ajuns să fie o curată maşină mecanică, pe care nişte inimi negre şi mici, o învîrtesc după plac, pentru a crea năcazuri popoarelor, căror scut ar trebui să fie.

Noi Românii o simţim asta demult şi o şi spunem la toată lumea, de multă vreme. „Lumii" însă 'i-se pare că noi vorbim „pro domo", interesaţi şi exagerând lucrurile.

Nouĕ din contră, ne pare că nici nu ne folosim de chinoros destul de negru pentru a le zugrăvi în tot negrul lor. Ear' în credinţa asta ne întăresc azi chiar şi foile mai independente ungureşti, cari mult au tăcut, la multe s'au uitat printre degete în şir de vremuri, căci era vorbă de un parlament unguresc, a cărui „prestigiu" trebuia cruţat, apărat chiar. Dar' cum acest parlament sub Bánffy prea e din samă afară nevrednic, azi *oameni* nu-'l mai cădelniţează cu smirnă şi tămâie, ci se întorc şi-'l afumă al naibii cu ori-ce alte mărăcini, numai smirnă nu-'i mai aduc...

„Magyar Hirlap" de pildă, nu îngădue să fie bănuit în patriotismul seu, ba nici în „liberalism" chiar, căci e organ *„liberal"*, dar'... „independent" (care pe laiceşte ar putea fi tradus: nu merge regulat cu chitanţa la prima să ridice din fondurile secrete suma toată de câtă are lipsă pentru existenţă, ci... mai puţin; „liberal" dar' mai — independent"...), şi care multe află şi el de „admirat" în faptele guvernelor liberale, — în numĕrul seu dela 29 Ian. isbucneşte totuşi contra parlamentului lui Bánffy şi la locul prim îl descrie în următorul chip:

„Optzeci de minute". O astfel de pertractare de budget, ca acum la noi, doară nici odată nu s'a mai văzut într'un parlament! Pe Dietă n'o interesează (desbaterea budgetului), deputaţii n'o iau în serios, oposiţie nu e nicăiri! Partidul independent s'a pus pe sineşi în lacăt. Cu o galopare ameţitoare lasă să treacă o posiţie după alta, un resort după altul!

„Un budget de **jumĕtate de miliard** *îl potează de nici nu ştii, întreg întreguţ!* Nu se acaţă de guvern pentru nimic ce se întêmplă. Nu-'s curioşi că ce vrea să mai facă. Politica lui nici în vorbă n'o aduc. Nu impune, nu supără nimic, nici crisa austriacă, nici pactul, nici cvota! Ca şi cum nimic n'ar fi, nici bun, nici rĕu, nici azi nici mâne!

„Increderea sau neîncrederea faţă de guvern, nu mai e acsa discuţiei budgetului. Ci se învîrte numai ameţitor de repede, *ca o* **maşinărie stricată!**

„Pentru desbaterea budgetului ministerului de interne, au sacrificat azi (28 Ian) — **optzeci de minute!**

Şi arată câte de toate trebuiau aduse în vorbă la desbaterile asupra acestui resort, şi în ce sens, ultraist de şovinist, natural, aveau să se desbată, ca d. p. chestia reformei administrative mult promise; a transacţiei cu Austria etc. Dar' toate nu se pot pentru moralul decăzut al parlamentului!

„Parlamentul este devastat, zice, de neîncredere şi neorientare, şi ofere *cea mai tristă priveliţe* naţiunii. **Această maşinărie a statului nu funcţionează!**

„Imoralitatea care l'a creat, *s'a vîrît în sinul lui.* Spiritul public *stricat*, nu e în stare a-'l ţinea în sănătate; îl scutură acum frigurile epidemiilor eliberate *prin atâtea nelegiuiri şi abuzuri.* Guvernul e vrednic de majoritate, căci el şi-a poftit-'o astfel. *Convingerea, gândirea independentă, se întoarce de către el!* In parlament abia sĕ mai găseste partie de discutat, şi desbaterile budgetare ne fac impresia tragi-comică, că vestita noastră majoritate o să se publictisascĕ de moarte, şi trebue se-'şi pue strohmann-i, cari să se facă c'o combat, ca apoi ministri să aibă cui rĕspunde „triumfători"...

Aşa ironizează ziarul *liberal* — independent parlamentul maghiar. Îl zugrăveşte relativ bine, că e o maşinărie stricată, o instituţiune decăzută în urma ilegalităţor şi abuzurilor celor multe.

Noi am fi dorit numai, ca autorul să-'şi fi lărgit niţel orizontul vederilor sale, de peste parlament, *peste întreagă ţara*, şi privind în viitor şi făcênd logice deducţii, să spună, că în aşa hal, în aşa stare ridicolă pentru toată lumea, se va înfunda, poate chiar foarte curênd, *ţara întreagă.*

Numai de n'ar întârzia prea mult, ca la vremea când vor fi silit să ne cheme şi pe noi, cei mulţi şi tari, sĕ le ajutăm a urni earăşi huruita maşină, să n-o găsim atât de stricată, în cât să nu mai fie 'ce drege într'ênsa.

Şcolile ungureşti — jidovite. *Patrioţii se plâng amar pentru-că şcolile lor se jidovesc. Iată ce scrie* **„Alkotmány"** *privitor la acest adevĕr:*

„Cu privire la confesiunea tineretului dela şcolile medii din Budapesta, oficiul statistic al capitalei ne arată nişte date tare întristătoare. Dintre studenţii dela gimnasii, faţă de cei de alte confesiuni. **34·23 procente sunt jidani.** *Va să zică mai mult de a treia parte dintre studenţii dela gimnasii sunt jidovi. Acest raport însă e şi mai întristător în şcolie reale, unde* **50·27 procente,** *adecă mai mult de jumătate din numĕrul studenţilor —* **sunt jidani."**

*

Reforma examenelor juridice. Ministrul de culte şi instrucţiune publică intenţionează a introduce o reformă în sistemul de până aci al examenelor juridice, — spre care scop va şi înainta Dietei un proiect de lege despre această reformă. — In sensul proiectului, rigoroasele de doctorat nu vor mai fi obligătoare pentru advocaţi, ear' dela aceia cari ar dori să-'şi câştige titlul de doctor, se va pretinde o cualificaţiune ştientifică mai înaltă. Proiectul voieşte mai departe să unească examenele de juzi cu examenele de praxă advocaţială.

Guvern provocator.

In numĕrul sĕu dela 20 c. **„Egyetértés"** *publică copia scrisorii ce un Român distins din streinătate ar fi trimis unui alt Român delŭ noi, „membru în comitetul naţional."*

In scrisoarea aceea se spune, că la Paris, Montpelier, Oxford, Lipsca şi... **Bucureşti** *s'ar fi constituit comitete cu scop să facă în străinătate cunoscută chestia română, s'au pe ungureşte: să agite în contra Ungurilor...*

Se înţelege, ziarele maghiare se arată din cale afară alarmate de această „reluare a agitaţiunilor valahe în străinătate" şi cer ca guvernul unguresc să nu stea nici el cu mânile încrucişate.

Bănuim însă că şi povestea aceasta este ca cea dela Braşov: o inscenare, pe basa unei plastografii, cu scop de a face sgomot.

Alarmând astfel pe Unguri, acestora să nu-li se mai pară mult cele 100.000 coroane ce Dieta a votat pentru „apărare cinstei maghiare în străinătate", şi la moment dat, Jeszenszky să ceară chiar un credit suplimentar, să aibă cu ce plăti agenţii şi să poată inscena cel puţin patru-cinci „revoluţiuni valahe" (pe hârtie) într'un an.

„Egyetértés" *şi scrie: „Agitatorii principali* **au bani din greu** *şi se organizează straşnic cu ajutorul banilor"...*

Ca să **presioneze** *mai tare, Jeszenszky spune că* **ştie sigur,** *ar* **putea s-o dovedească chiar,** *că un milionar român, care locueşte la Londra, a făgăduit o mare parte din avere sa „agitatorilor valahi"...*

Ei, de ce nu li s'ar da **bani mulţi** *şi triumvirilor Pázmándy-Ováry-Fava?*

Alt-fel ziarele cum ar putea să laude poliţia lui Bánffy, care la Zizin şi Bacifălău **ştia dinainte,** *că preoţii români vor primi proclamaţiuni revoluţionare, şi d'aceea detectivii, travestiţi în negustori, s'au dus la preoţi d'odată cu epistolerul...* **Ear în urma lor gendarmii, care au şi rescolit totul în casa preoţilor. Ba** — *după cum spun ziarele maghiare* — **au călcat şi casa călugăriţei Iustina Moga din Satulung, care are şi ea legături cu revoluţionarii...**

N'avem de cât să citim ziarele maghiare, pentru a ne convinge de efectul mare ce-l fac aceste sensaţionale descoperiri între Unguri. Ei resuflă parcă. Bartha, până şi sl, azi-mâne o să laude pe Bánffy pentru isteţimea sa. Ear publicul unguresc o să-l slăvească, pentru-că a scăpat Ardealul, care era cât pe aci să fie incorporat... Daco-României.

Pentru noi remâne însă bine constatat, că avem a face cu un **guvern provocator.**

Să fim deci cu ochii în patru!

O INTERPELARE

PENTRU

SILUIREA FUNCŢIONARILOR DE A 'ŞI MAGHIARISA NUMELE

In şedinţa dela 29 Ian. a Dietei ungare, **între** altele deputatul Oscar *Meltzl* a interpelat pe ministrul de comerciu privitor la siluirea urîtă şi nedemnă de timpul înaintat în care trăim, ce se face funcţionarilor de pe la căile ferate, de a-'şi maghiarisa numele,

Se ştie, că de pildă, celor din Sibiiu li-s'au pus înainte gata blanchetele de subscriere, prin care „roagă" pe ministru să le schimbe numele, şi însuşi noul nume era pus acolo, de le-o plăcea, de nu!

Interpelarea ce a făcut-o dl deputat Meltzl e următoarea:

1. Are ministrul cunoştinţă despre aceea, că şefii gărilor din Sibiiu, Sighişoara şi alte staţiuni ale căii ferate, respective oficialii lor superiori, au provocat pe impiegaţii subordonaţi să-'şi maghiariseze numele?

2. Aplicat e dl ministru a face să înceteze fără întârziere acest abuz şi a opri cu stricteţă, ca oficialii din posiţii mai înalte să se ţină departe de ori-ce fel de amestec faţă de subordonaţii lor, privitor la maghiarisarea numelor?

Interpelarea a fost predată ministrului de comunicaţiune.

Aşteptăm cu curiositate rĕspunsul ministrului de comerciu, rĕspuns pe care îl va da, sigur, în înţelegere cu „colegii" sei în şovinism. Ne aşteptăm la nouĕ isbucniri, că „chestie naţională", nu există, că „să ne arĕtaţi un singur nemaghiar, maghiarisat cu „forţa"!... etc.

Apoi vom revenì.

Revistă externă.

Situaţia în Creta.

Puterile europene sunt mult ocupate de chestiunea guvernoriatului cretan, dar' mai virtos *Rusia, care se arată cea mai mare protectoară a principelui George în cestiunea candidaturei sale la postul de guvernor.*

Faţă de această posiţie a Rusiei, atât Sultanul, cât şi mohamedanii de pe insulă se arată nemulţumiţi şi aceasta nemulţumire a şi început deja a se manifesta prin **omorârea şi jefuirea creştinilor din Creta.** Ştirile ce vosesc despre situaţia din Creta şi despre agitările puse la cale de către mohamedani, sunt îngrijitoare şi aproape aceleaşi ca celea ce au precedat resbelul greco-turc din anul trecut.

In urma contrastelor ivite între Rusia şi Germania în cestiunea candidaturei prinţului George la postul de guvernor al Cretei — situaţia internaţională a devenit mai pronunţată şi — în fieşte care moment se pot întâmpla lucruri neaşteptate. *Adunarea naţională Cretană, probabil că va proclama în cel mai scurt timp pe principele George de guvernor al insulei, ceea ce ar produce mari încurcături între puterile mari.*

Situaţia actuală a Cretei e aproape mai critică decât cea dinainte de erumperea resbelului greco-turc. După cum se vesteşte, Sultanul s'a adresat în aceasta ceştiune către ţarul Rusiei, dela care a şi primit răspuns că el rămâne firm hotărât pentru candidatura *principelui George.*

Respunsul ţarului a produs mare sensaţie în cercurile diplomaţiei turceşti, cari se încearcă a arâta că asupra statelor balcanice candidatura principelui George ar atrage după sine pretenţia de recompensare. Cât priveşte stările din Creta, acestea sunt de tot deprimătoare. Din Candia se vesteşte că tulburările *din mijlocul insulei au luat aşa dimensiuni, încât catastrofa ce pare a fi inevitabilă.* Mohamedanii comit cele mai barbare jefuiri; desgroapă morţii şi le aruncă oasele; ruinează criptele şi nimicesc crucile. —In mijlocul insulei domneşte o adevărată anarchiă aşa cât nici peatră pe peatră nu rămâne. Două milioane de olivi, adevăratul tesaur al insulei, sunt nimiciţi cu cel mai crud vandalism şi prefăcuţi în cenuşe.

Mişcarea populaţiunii în Ungaria.

Biroul central de statistică din Budapesta publică următoarele date oficioase cu privire la mişcarea populaţiunii din Ungaria:

In 1897 s'au născut 664,038 copii ear' numărul celor morţi este de 451,823. Cei mai mulţi s'au născut în luna lui Martie, cei mai puţini în Decemvrie. Mai mulţi au murit în Ianuarie, mai puţini în Iunie.

Căsătorii s'au contractat cu totul 130,281. Cei mai mulţi s'au căsătorit în carneval şi apoi în Noemvrie. Cu toate acestea în Noemvrie trecut numărul căsătoriilor este mai mic decât în 1896, fapt care se explică prin recolta slabă, luând astfel ţărănimii pofta de a-'şi lua nouă sarcini asupra-şi.

Căsătorii ovreo-creştineşti s'au contract 30, dintre cari în 16 casuri mirele a fost creştin ear' mireasa ovreică.

Morala „artei" maghiare.

— Din desbaterile Dietei. —

In şedinţa dela 29 Ian. a Dietei maghiare, în desbaterea budgetului internelor, la posiţia speselor pentru cultivarea „artelor", a *teatrului* şi *operei*, a fost o mică, foarte mică discuţie, dar' şi aceasta prea destulă pentru a dovedi prăpastia pe marginea căreia se află *toate* în această ţară guvernată de „floarea" naţiei „singure alcătuitoare"...

Eată o mică discuţie:

Visontai declară, că nu ţine a fi la loc faptul, că conducerea operei este tot provisoriă. Nici aceea nu e stare ideală, că direcţiunea operei şi a teatrului naţional, atât de des vine în conflict (ea la uşa lui... Nopcsa) cu membri acestor instituţiuni. Nu votează posiţia.

Francisc *Major* arată însemnătatea *culturală* a artei dramatice. *După părerea d-sale*, o **decadenţă dureroasă a cuprins** (la ei, la Unguri) **arta dramatică.** *Nu e lucru normal zice el*, **că în teatrul naţional se joacă şi astfel de piese, la care nu poţi să duci şi dame!**

Ear' ministrul *Perczel*, răspunde privitor la asta, *că teatrul naţional nu-'şi negligă datorinţa* (de-a juca astfel de piese obscene? Red.) Se represintă acolo, zice, şi drame, şi piese istorice, *dar' natural, trebue să aducă pe scenă şi astfel de piese, cari trebuesc să fie representate* **în interesul general al culturei!**

Bravo ministru! Bună scuză, faţă de acuza de propagare a chiar imoralităţii prin acel „nemzeti szinhàz"!..

Uriaşa grevă din Anglia.

Cea mai mare luptă între capital şi muncă, provocată de socialişti, este greva mecanicilor din Anglia, care a adus ruina unei părţi a industriei acestei ţări.

Cea mai puternică asociaţiune a lucrătorilor mecanici din Anglia *(The Aamalgated of Engineers)* care numără 86.000 de membri cu 7 milioane de cotisaţiuni anuale şi cu o reservă de alte 7 milioane, au decretat greva sau încetarea lucrului încă de acum 6 luni, cerând ziua de lucru de 8 ore în loc de 9 cum era până acum. Resistenţa patronilor, cari au o asociaţiune şi mai puternică (The federated engeneering shipbuilding employers) au respuns printr'un refus categoric declarând, că concurenţa între diferitele ţări a devenit aşa de acută, încât industria mecanică engleză nu ar suporta această concurenţă, dacă ar admite această condiţie inegală reducând orele de lucru. Pe lângă aceasta patronii au declarat, că dacă ar fi vorba numai de reducerea timpului de muncă tot ar ajunge la o înţelegere, dar' nu voiesc ca societăţile lucrătorilor să le dicteze în afacerile lor, unde au capitaluri colosale angajate.

De şase luni societăţile lucrătorilor au cheltuit peste 25 milioane pentru susţinerea grevei. Resursele lor s'au epuisat aproape deşi alte societăţi socialiste din Europa şi mulţi capitalişti străini interesaţi a ruina industria engleză, le-au venit în ajutor. Darurile au început să încetoze, casa societăţii, care a fost alimentată din salariile muncitorilor este goală şi descuragiarea a înăsprit şi a descuragiat pe toţi. Este probabil că o înţelegere între patroni şi muncitori va urma în curând.

Consecinţele acestei greve sunt însă foarte desastroase pentru industria engleză. Usinele cari aveau comande complecte, au fost silite să le anuleze, plătind daune incalculabile, şi efectele grevei vor fi simţite mult timp. Usinele germane, francese şi americane au luat locul ocupat de mult de cele engleze.

După o comunicare ce primim dela o din cele mai mari case de construcţiuni mecanice din Londra „Boling et Lowe Sn W-m Bird et C-nie" un alt efect desastru al acestei greve pentru Anglia va fi şi ezitarea capitaliştilor englezi de a mai pune fonduri în nouile intreprinderi industriale ale ţării.

Mai mulţi capitalişti au fondat companii în cari s'au angajat peste 300 de milioane de lei pentru a ridica usine în Rusia şi în Orient, unde nu pot avea teamă de nici o grevă şi unde sunt protegiate prin drepturi protectoare, cari le pun la adăpost de lipsa de lucru.

Englezii sunt foarte îngrigiaţi de aceasta stare de lucruri, căci Anglia impoartă în fiecare an producte de 3.750 milioane pentru hrană, pe cari terebue să le plătească cu exportul industriei sale.

Din patru pâni, cari le mănâncă un englez, trei sunt făcute din grâu cumpărat din străinătate, ei neputând ca celelalte ţări din Europa, să producă atât cât consumă.

Consecinţele grevei dar' sunt: desastru pentru muncitori, desastru pentru capitalişti, desastru pentru ţară. Muncitorii 'şi-au tăiat craca de sub picioare, prin greva lor, căci ruinând pe patroni, au ruinat ţara, ruinându-se pe ei.

Reîntoarcerea deputaţiunii damelor săseşti.

Duminecă la 30 Ian. d. a. deputaţiunea damelor săseşti a plecat din Viena spre casă. La gară ele au fost întimpinate de intreaga colonie săsească din Viena, cu studenţii saşi au oferit damelor frumoase buchete de garoafe, legate cu nişte funde drăgălaşe ce purtau inscripţia: *„Intru amintirea zilei de 22 Ian. 1898"*. Compatrioţii Saşi.

Când trenul s'a pus în mişcare, publicul de pe peron a erupt în entusiaste strigăte de „Hoch".

Primirea ce s'a făcut la Braşov deputaţiunii damelor, a fost din cele mai frumoase. Un public imens de saşi şi români, tot ce Braşovul are mai ales s'a dus spre întimpinare la gară. Canalia din Braşov a ţinut să nu rămână îndărăt celei din alte oraşe şi se pregătise şi ea la o primire „ungurească" dar' fiind cam puţini la număr, s'a aflat mai cu cale să dispară. Când trenul a intrat în gară nesfirşite strigăte de „Hoch" şi *„să trăească"* au resunat. Pe peron advocatul Dr. *Lurez* şeful verzilor, a ţinut un călduros discurs, ear' publicul present

Ţăranul în literatură.

(Fine.)

Se înţelege, nu între toţi scriitorii din amândouă grupele e o deosebire aşa de extremă, dar, totuşi, în felul acesta ei se deosibesc. Ast-fel, într'o grupă trebue să fie plasaţi Balzac, Zola, Maupassant, Leo — Cladel, Case — în alta George Sand, Andrée Leo, Theuriet, Fabre, Bernard, Glouvet, Vigné d'Octon, etc...

Şi acelaşi fenomen îl găsim sub o formă sau alta, mai mult sau mai puţin pronunţată şi în literaturile altor ţări. În această privinţă e foarte însemnată literatura rusească. În Rusia literatura rustică e mai bogată de cât în alte ţări, şi asta din pricină că Rusia e o ţară „eminamente" agricolă, deci ţărănească, are acolo ca clasă mai multă însemnătate numerică, politică şi socială de cât în ţările occidentale.

Din literatura rustică a generaţiei trecute mai ales sunt însemnate „Schiţele unui vînător" de Turghenev. In aceste schiţe ţăranul rus apare blând, uman, altruist, devotat, caracter echilibrat, resistent, cumpătat; e om care ştie să se lupte cu pedicile vieţei şi ştie să se resemneze cu smerenie dar şi cu demnitate înaintea celor ce nu pot fi înlăturate, înaintea soartei. Asemenea, natura înconjurătoare, în care trăesce ţăranul, e plină de frumuseţe şi poezie. Şi cu toate acestea ţăranul în nuvelele lui Turghenev e foarte nenorocit. Du unde vine această anomalie?

După Turghenev (adică aşa cum reese din schiţele lui) explicaţia e următoarea. Blândeţe, cinste, bărbăţie, altruism, concepţie serioasă a vieţei, toate aceasta constitue chiar fondul caracterului poporului rus, sunt ale lui de a dreptul firesce, ca şi poesia naturei înconjurătoarea; iar întreaga lor nenorocire vine din condiţiunile sociale ale vieţei de robie, iobăgie (Kriepost).

De aicea urmează logic că pentru a preface satul în raiul lui Theuriet, spre pildă, se cere liberarea ţăranului din iobăgie.

Se zice că minunatele schiţe ale marelui scriitor au stors lacrimi împăratului Alexandru al II-lea şi au fost unul din motivele cari l'au hotărît să libereze pe ţăranii iobagi cu o zi mai nainte.

După liberarea ţăranilor s'a format un curent mare literar rustic datorit aşa numiţilor narodnici (poporaniştii).

„Narodnicestvo", în traducere română poporanismul, e o mişcare democratică, care în Rusia, din pricina condiţiunilor politice de acolo, a luat o formă culturală şi literară.

Vremea s'a schimbat, ţăranii au fost liberaţi, dar raiul ţărănesc a rămas o simplă fantasie; cu toate acestea fondul literaturei rustice produs de narodnici (poporaniştii) ruşi a rămas cam acelaşi ca la Turghenev.

Bine înţeles, noi nu vorbim de puterea talentului lui sau felul individual de a crea, care e deosebit la fie-care artist; vorbim de fondul şi caracterul social al literaturei narodnicilor.

Pentru scriitorii din curentul acesta literar ţăranul a rămas acelaşi cum a fost şi el pentru Turghenev: altruist, sănătos sufleteşte, demn în fericire, mare în nenorocire; ear' viaţa săteasca mult mai poetică, mai morală şi umanitară decât viaţa oraşului civilisat; întregul rău însă din viaţa satului — egoismul, brutalitatea, mizeria materială şi une-ori morală — narodnicii o pun în socoteala unor cause accidentale, cari pot fi înlăturate. Astfel de cause accidentale sunt exploatarea neomenoasă a ţăranilor prin burghezimea săteasca (Kulaki) şi amestecul oraşului şi civilisaţiei burgheze, capitaliste, orăşeneşti, care corupe fondul naiv, simplu dar' adânc, umanitar al vieţei satului. [1])

Cum vedem deci, din literatura asta rustică urmează că ţărănimea e tot un înger, dar' un înger căzut şi nefericit ear' viaţa săteasca pentru a fi un raiu rustic ar cere numai anume îndreptări.

Cum vedem, aci e tot concepţia optimiştilor francezi numai mai puţin pronunţată, din pricină că literaţii narodnicilor fac parte din şcoala literară realistă, şi ca atare nu puteau cădea în fantasiile romanticei George Sand.

In potriva acestei concepţii optimiste a apologhetiei s'au ridicat chiar unii din narodnici ei însişi şi chiar cel mai talentat dintre dinşii, care uneori a avut scântei de geniu — Glieb Uspensky.

Acest din urmă a început prin a fi cel mai aprins optimis şi apologhet al satului, dar' cercetarea adâncă a vieţei ţărăneşti, de o parte, l'a făcut să vază greşelile idealistice, de altă parte l'au adus la principiul adânc rodnic, care s'ar putea numi cheia de boltă a vieţei ţărăneşti, şi anume la principiul următor. Viaţa materială hotăreşte psihologia ţăranului. Principalul rol însă, în viaţa materială a ţăranului îl joacă pământul, instrumentul lui principal de muncă, isvorul lui de viaţă; deci întreaga lui viaţă materială, morală, intelectuală şi socială a ţăranului atârnând de pământ trebue să fie studiată în legătură cu pământul şi explicată prin această legătură şi atârnare.

E acelaşi principiu care l'a avut în vedere Zola, când a scris romanul său rustic „La Terre", „Pământul".

Plecând din acest principiu pe care Uspensky nu tot-deauna l'a priceput clar — ca şi Zola — excelentul nuvelist rus a scris un şir întreg de schiţe din viaţa ţărănească sub titlul de „Domnia pământului"..

In unele din aceste schiţe Uspensky egalează, câte odată, pe Balzac şi Zola nu nu-

*) In această privinţă concepţia narodnicilor se asemănă cu concepţia poetului nostru M. Eminescu.

erupt în nouĕ şi entuziaste strigăte. După ce le-a mai bineventat profesorul *Lassel*, damele conduse de braţul fruntaşilor au plecpt în trăsuri în oraş unde ele au fost obiectul celor mai călduroase ovaţiuni. Seara s'a dat în onoarea lor banchet festiv.

Aceeaşi caldă primire s'a făcut damelor şi în Sibiiu, Mediaş, Sighişoara, Orĕştie şi Bistriţa.

NOUTĂŢI

Arad, 1 Ian. n. 1898.

In familie. Clubul liberalilor din Seghedin s'a şi îngrijit de următorul fostului deputat *Tisza* Lajos. N'a trebuit să-şi spargă mult capul până ce să-l afle căci şi-a zis una şi bună. *Tisza* Pişta este moştenitorul averii lui Tisza Lajos, prin urmare Pista moşteneşte şi mandatul.

In curênd deci Pista va primi şi averea şi mandatul unchiului seu.

*

Inscrierile la universitatea din Budapesta pentru semestrul al doilea s'au început ieri la 1 Februarie şi durează până inclusive 12 Februarie, dela 13 până incl. 15 c. ele se fac cu încuviinţarea rectorului iar de aici nainte numai cu permisiunea ministrului de culte şi instrucţie publică.

*

Hymen. Dl Ioan Fofiu, preot ales în K. Tarjan (cottul Bihor), 'şi-a fidanţat de fiitoare soţie pe d-şoara Ersilia Pantoşiu, fiica dlui învĕţător emerit Moise Pantoşiu din Pilu-Mare.

— Dl Vasiliu Laria, vice-notar şi matriculant în Ohababistra, îşi va celebra cununia cu gentila d-şoară Veturia, fiica dlui preot Nestor Domşa, în 25 Ian. (6 Febr. 1898) în biserica gr,-or. română din Duleu.

*

Socialişti arestaţi. In comuna *Tisza-Készi* din comitatul Borsod au fost arestaţi mai mulţi agitatori socialişti veniţi din comitatul Szabolcs, asupra căror s'au găsit broşuri socialiste.

*

Hindy Árpád. Foile maghiare aduc ştirea că *Hindy* Árpád, redactorul foii „*Kolozsvár*" a murit. Hindy a fost unul dintre jurnaliştii fruntaşi maghiari, a colaborat la mai multe foi din capitală, a redactat şi aici în Arad un jurnal de unde apoi a trecut în Cluj. Era mare şovinist, de altcum om de treabă.

*

Victima amorului. Eri s'a sinucis în Arad comerciantul *Braun Sándor*, membrul firmei Braun I. Comp. din edificiul teatrului. Causa este amorul desperat ce el simţia pentru o artistă care era cândva angajată la teatrul din loc, iar acum petrece în Budapesta. Sinucisul, în vêrstă de 27 ani, era tocmai să se logodească cu o ovreică bogată din Budapesta, dar neputând renunţa la actriţă şi-a pus prin moarte capăt sbuciumărilor.

*

Somn de ½ an. Medicilor germani le dă multă spargere de cap o fată din Neudingen, care mai bine de şase luni zace într'o stare cataleptică. Pacienta doarme în modul cel mai desevîrşit, ba aşa se vede că chiar şi visează, cel puţin fisonomia ei tradează aşa ceva. Profesorul Liebergmeister din Thübuigen a voit s'o ducă la clinică sa dar părinţii s'au opus. Ea primeşte alimentaţiunea în mod artificial.

*

Un vestit asasin de femei. Nu de mult poliţia din Paris a arestat pe un fost funcţionar al ei, acusat că în decurs de câţ-va ani a asasinat o mulţime de fete şi neveste. Până acum el a recunoscut un singur cas întâmplat nainte cu 15 ani, care conform codului penal frances *s'a prescris*. Se bănueşte că el este asasinul Mariei *Bigot* şi al Luisei *Launier*. La locuinţa lui s'a descoperit o listă, pe care erau înşirate o mulţime de fete, urmate de notiţe asupra obiceiurilor lor, averii, amorurilor etc.

*

Rivalisare pentru China. Lui „Times„ i-se telegrafează din *Peking*, că deoare-ce năile englese nu şi-ar putea căştiga cărbuni şi alte necesare pentru a putea rămânea în *Port-Artur* şi *Ta-Lienvan*, s'au depărtat. Această împrejurare a produs rău efect asupra chinezilor, si se zice că aceasta detrage mult din autoritatea englesă. Reprezentantele Franţei a încetat de a sprijini cu atâta căldură condiţiunile Rusiei privitoare la împrumutul Chinei. Ciung-li-jameuul a decis se facă Angliei propunerea, ca se inpartă cu Rusia operaţiuuea împrumutului. Condiţiunile teritoriale le vor stabili separat. „*Times*" zice că proiectul Ciung-li-jamenului, privitor la împrumutul Chinei nu va fi acceptat, dar' crede, că Anglia nu va insista pe lângă declaraţiunea sa privitoare la libertatea portului Ta-Lien, dacă în locul aceluia se va face liber Portul-Artur căci interesul Angliei cu primul rênd pretinde că navigaţiunea să se deschidă pentru circulaţiune. —

In legătură cu acestea „*Berl. Tgbl*" *are* ştirea cĕ *învoială dintre Rusia si Germania e deja fapt împlinit*. Anglia renunţă de pretenţia, ca guvernul Chinez să deschidă portul Ta-Lien-van; ear' Rusia nu va escepliona controlarea vamelor maritime chineze din partea Angliei. Pe această basă„ probabil că şi cestiunea împrumutului Anglo-Chinez se va resolvi încurând.

*

Inarmarea statelor-unite Lui „*Inparţial*" organ spaniol din Madrid, i-se telegrafează din Mew-York, ca guvernul Statelor-Unite americane se pregăteşte şi să înarmează pentru eventualitatea unui rezbel. Nu se ştie încă că oare faţă de Spania, ori de vr'un alt stat se pregătesc statele la resboiu.

Varietăţi.

Originea Bersaglierilor. Bersaglierii sunt soldaţii cei mai distinşi ai armatei italiene. Despre originea lor se află date foarte interes. nte.

Această trupă a fost înfiinţată la 1836 de către generalul La Marmora, după modelul vênătorilor din Vincennes, creaţi de ducele de Orleans. Când după Carol Albert s'a urcat pe tronul Italiei Victor Emanuel, mulţi au intrigat în contra acestei trupe, zicând că ea este bună numai pentru paradă. Acestea intrigi l'au superat mult pe generalul La Marmora, care 'şi-a propus că va convinge pe rege despre contrarul. Părăsind regele oraşul Genova cu diligenţa, a găsit batalionul bersaglierilor la poarta oraşului în mare ţintă şi 'i-a lăudat pentru exteriorul lor marţială şi ţinta frumoasă. Şi-a urmat apoi calea în fuga cailor. Astfel a făcut drum de 64 km. fără a poposi undeva până la staţiunea unde va inopta. Mare fu mirarea regelui, când sosind la staţiune zări acelaşi batalion în capul oraşului d'a dreapta şi stânga drumului defilând! Peste dealuri şi văi păduri şi ape, alegând calea cea mai scurtă şi fără a se opri undeva, bravă trupă a făcut în opere acelaşi drum ca regele, care a schimbat caii în mai multe rênduri.

Fireşte că după o astfel de bravură, nu nu mai că n'au fost desfiinţaţi ci mai ales sporiţi.

Cursul pieţei de sĕptĕmână din Arad.

Grâul de frunte	fl.	11.60	până	11.80
„ „ rênd	„	11.00	„	11.20
„ de primăvară	„	10.—	„	11.—
Secara	„	8.20	„	8.40
Orzul	„	5.60	„	5.80
Ovĕsul	„	5.80	„	6.—
Cucuruzul	„	4.80	„	5.—
„ nou	„	4.10	„	4.20

Preţul făinei:

Făină albă	Nr. 00	fl.	21.10
„ „	„ 0	„	20.50
„ „	„ 1	„	20.20
„ „	„ 2	„	19.90
„ „	„ 3	„	19.60
Făină pentru pâne	„ 4	„	19.30
„ „ „	„ 5	„	18.90
„ „ „	„ 6	„	18.60
„ „ „	„ 7	„	17.30
„ „ „	„ 5	„	73.53
„ „ „	„ 8	„	12.80
Tĕrîţe		„	4.50

Têrgul de rîmători din Budapesta

dela 21 Ian. n. 1898.

Rîmătorii din Ungaria se vênd: părechia, greutate dela 250—280 chlgr., cu 50—51 cr. per chlgr.; de greutate dela 300—380 chlgr. 50—51 per chlgr.

Rîmători de Sêrbia, se vênd: părechia greutate dela 240—260 chlgr. în sus, cu 48—49 cr.

Piaţa din B.-Pesta.

Ziua de 1 Februarie 1898.

Cerealele	Calitatea în kilograme	Preţul pentru 100 kgr. dela fl.	dela cr.	până la fl.	până la cr.
Grâu de Tisa	76—80	12	60	13	20
„ „ Bacica	76—80	—	—	—	—
„ „ Pesta	76—80	12	55	13	15
„ „ Alb.-reg.	76—80	12	65	13	20
„ „ Bănat	76—80	—	—	—	—
Săcară de frunte	70—72	8	60	8	65
„ mijlocie	—	8	50	8	55
Orz pentru nutreţ	60—62	6	20	6	50
„ „ spirt	62—64	6	70	7	40
„ „ bere	64—66	8	—	9	50
Ovĕs	39—41	6	30	6	64
Porumb de Bănat	—	5	10	5	15
„ din alte părţi	—	5	05	5	10

Invitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe anul 1898 la

„TRIBUNA POPORULUI"

Condiţiunile de abonament, însemnate şi în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an	fl.	10.—
Pe ½ an	„	5.—
Pe ¼ an	„	2.50
Pe o lună	„	1.—

Pentru România şi străinătate:

Pe un an . . . . . franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonaţi deosebit, ca foaie pentru popor, cu **2 fl. pe un an,** *avênd o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.*

Domnii cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul poporal dela numĕrul de Dumineca.

Administraţia
„TRIBUNA POPORULUI".

ULTIME ŞTIRI

Londra, Februarie.

„*Standard*" afirmă că dacă marile puteri vor să impună candidatura principelui George, Sultanul **nu va ordona ca trupele sale să părăsească Tesalia.**

In momentul din urmă se vesteşte că *Germania a căzut de acord cu Rusia întru a susţine candidatura principelui George.*

Editor: **Aurel Popovici-Barcianu.**
Redactor responsabil: **Ioan Russu Şirianu.**

mai prin puterea observaţiei, dar' şi prin pesimismul negru care iese din ele.

Uspensky e superior, însă şi unuia şi altuia prin simpatia adêncă pentru ţĕrănimea nenorocită, simpatie care nu-'l părăseşte nici odată.

Din nenorocire, Uspensky n'a avut talent destul pentru a crea o operă complectă; tot ce a scris e prea fragmentar şi presărat cu prea multe disertaţii filosofice şi sociologice.

Anul acesta a apărut o nuvelă rustică de Anton Cehov, cel mai talentat dintre scriitorii tinerei generaţii.

Această nuvelă intitulată „Ţăranii", ca şi romanul lui Balzac, e o puternică lucrare de artă, plină de observaţii profunde şi adevĕrate; ea rupe cu totul cu felul cum a fost zugrăvită ţĕrănimea de poporaniştii şi a făcut mult sânge rĕu în lagărul acestora.

Nuvela lui Cehov n'are numai titlul comun cu romanul lui Balzac, dar şi conţinutul; ea respiră acelaşi pesimism; tabloul vieţei, moravurilor, moralei ţărăneşti, e tot aşa de negru.

Dar cea mai puternică lovitură a fost dată optimismului rustic al lui Turghenev şi narodnicilor de către cel mai mare scriitor rus Leo Tolstoi.

Şi lovitura asta a fost cu totul neaşteptat; zică „neaşteptată" pentru că Tolstoi el însuşi e un narodnic aprins, care 'şi a creat un fel de doctrină socialo-religioasă după care viaţa şi lucrul câmpului sunt nemăsurat superioare moralmente vieţei oraşului.

Mulţi din discipolii lui Tolstoi, tinerii ce fac parte din clasele privilegiate, ale aristocraţimei, sub îmboldul doctrinei lui Tolstoi au părăsit starea lor privilegiată şi au fundat colonii agricole unde ei înşişi lucrează ca ţăranii.

Şi iată tocmai Leo Tolstoi a creat nu numai cea mai genială operă rustică din câte există, dar şi cea mai pesimistă; aceasta e drama lui, „Domnia întunerecului".

Conţinutul acestei drame se potriveşte, nu se poate mai bine, cu titlul ei sinistru. Da, aceasta e în adevĕr ţara întunerecului unde întunerecul beznă domneşte ca stăpân absolut asupra capului inteligenţei rudimetare, domneşte asupra inimei, asupra relaţiunilor între oameni.

In drama aceasta o nevastă cu ajutorul amantului 'şi otrăveşte bărbatul, dar nu aşa cum se întêmplă şi în alte clase sociale; ci îl otrăveşte zi cu zi, sĕptămâni întregi, privind cum se stinge în dureri nebune.

In drama aceasta un tată îşi ucide copilul nelegitim nou născut, dar nu aşa cum se întêmplă şi în altă parte, ci-i sfărâma oasele şi ţeasta capului între scânduri.

Se zice că unii din spectatorii teatrului, când s'a representat această drama, n'au putut să asiste de groază până la sfîrşit. Cred şi eu. Când n'o vezi pe scenă, ci numai o citeşti, şi tot după ce închizi cartea parc'ă simţi şi auzi fiorosul trosnet sec al sfărâmărei oaselor copilului nevinovat.

Cum vedem deci şi în Rusia, de şi nu sub o formă atât de simplistă. ca în Francia. exsistă totusi aceleaşi două curente în literatura rustică; curentul pesimist si optimist şi cine cunoaşte bine literatura ruseasca şi cum se formează curentele acolo, acela poate să prezică cu uşurinţă că aceste două curente se vor diferenţia tot mai mult într'o opoziţie hotărîtă şi vrăjmăşească unul în potriva altuia.

(Din „Gazeta Săteanului".)

C. Dobrogeanul-Gherea.

Păziţi-vĕ sănĕtatea! Tuturor celor-ce sufer de **boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai durere de ochi** şi alte boale lăuntrice, apoi pentru **boalele de copii, mentele Kneippiane.**

Se pot căpĕta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui **Dr. Iulius Schopper** în Oraviţa (Krassó-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu preţurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis şi franco din numita apoteca!

Bibliografie.

lele poporale române de *Ioan Dariu*. Carte aprobată de Inaltul Ministru r. ung. prin ordinațiunea ministerială dto. 20 Dec. 1888. Nro. 37,358; și de Vener. Consistoare din Sibiiu, Arad și Caransebeș etc. Prețul unei exemplar broșat 25 cr.

Ediționea a IV-a revězută. (Cu portretele mai multor regenți și bărbați alesi).

Brașov, 1898. Editura librariei H. Zeidner.

*

„Manual de Morala Evangelică“ sau *scurtă explicare a textelor cu conțit moral din cele 4 Evangelii* de dl Moise N. *Pacu*, doctor în drept, profesor la liceul local, advocat și fost deputat. *Carte aprobată de St. Sinod* Galați, ediția II-a O recomandăm cu totdinadinsul preoților și învețătorilor precum și părinților de familie și creștinilor pioși.

Se află de vênzare la autor, strada sf. Ilie Nr. 8, la librăria Nebuneli din Galați și la librăriile principale din țară. Prețul unui exemplar 3 lei.

*

„Gramatica Română“ *pentru învețământul secundar* de *Ioan Petran*, profesor. Partea II. Sintaxa. Arad. Editura autorului. Prețul 60 cr. Se poate căpăta și la administrația „Tribuna Poporului.“

*

„Abecedar ilustrat“ compus pe basa principiilor pedagogice moderne de învețătorii: Iosif *Moldovan*, Nic. *Ștefu*, Iuliu *Grofșoreun*, Nic. *Boscaiu* și Petru *Vancu*. Prețul unui exemplar 20 cr. A se cere la administrațiunea „Trib. Pop“.

*

„Liturgia Sfîntului Ioan Crisostom“ culeasă, aleasă și întocmită pe basa melodiilor vechi bisericești, pentru corul școlarilor pe două voci — sopran și alt — de *Nicolae Stefu*, învețător în Arad. Prețul unui exemplar 2 coroane. Se poate comanda dela autorul și administrațiunea foii noastre.

„Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol I.“ Cuvêntări și acte. Vol. I. 1866—1880. Volumul II. 1881—1896. Ediționea Academiei Române. București 1897.

*

„Acte și documente relativ la **Istoria Renașterei României**, publicate de *Dimitrie A. Sturdza*. București. 1888—1896. Tipografia Carol Göbl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene relative la Poarta Otomană și Principatele Române. Prețul 6 lei.

Volumul II. Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tractatului de Paris din 30 Martie 1856. Prețul 15 lei.

Volumul III: Broșuri relative la situațiunea Principatelor Române după tractatul de Paris. Prețul 15 lei.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857. Prețul 15 lei.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decemvrie 1857. Prețul 15 lei.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunărei ad-hoc a Moldovei, dela 22 Septemvrie, până la 21 Decemvrie 1857. Prețul 15 lei.

Partea II: Procesele verbale ale adună re ad-hoc a Munteniei dela 30 Septemvrie până la 10 Decemvrie 1857 (Divanul ad-hoc din 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—7) Prețul 10 lei.

Volumul VII: Acte și documente din anul 1858 până la înălțarea lui Alexandru Ion I pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

„Victoria“

institut de credit și de economii

SOCIETATE PE ACȚII.

Arad, casa proprie, calea Archiducele osif Nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții	fl.	**300.000**
Fond de reservă	„	**100.000**
Depuneri	„	**1,000.000**
Circulația anuală	„	**15,000.000**

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la terminul de abzicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la **fl. 1000** se restituesc îndată la presentarea libelului fără abzicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

101—(4) **Direcțiunea institutului.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

Arad—Budapesta.

	d. m.	a. m.	seara
Arad, pleacă	4.21	11.20	9.35
Sofronya	—.—	11.36	9.53
Curtici	—.—	11.49	10.07
Lökösháza	—.—	12.05	10.25
Chitighaz	5.04	12.28	10.54
Ciaba	5.26	1.19	11.39
Szolnok	7.32	4.14	2.49
Budapesta, sosește	9.40 seara	7.20 seara.	6.10 dim.

Budapesta—Arad.

	dim.	dim.	seara
Budapesta, pleacă	6.45	8.05	10.—
Szolnok	8.54	11.07	1.30
Ciaba	10.49	2.23	4.32
Chitighaz	11.07	2.54	5.03
Lökösháza	—.—	3.12	5.21
Curtici	—.—	3.28	5.38
Sofronya	—:—	3.40	5.50
Arad, sosește	11.51	3.55 d. a.	6.05 dim.

Arad—Teiuș.

	d. m.	d. m.	dim.
Arad, pleacă	12.11	4.30	6.30
Glogovat	—	4.42	6.41
Gyorok	—	5.03	7.01
Pauliș	—	5.14	7.12
Radna-Lipova	12.50	5.35	7.29
Conop	—	5.57	7.51
Bérzava	—	6.18	8.07
Totvărădia	—	6.39	8.29
Soborșin	1.46	6.58	8.47
Zam	2.05	7.27	9.16
Gurasada	—	7.53	9.42
Ilia	2.28	8.08	9.58
Branicica	—	8.26	10.16
Deva	2.54	8.52	10.42
Simeria (Piski)	3.12	9.06	11.11
Orăștia	3.31	9.52	11.36
Șibot	—	10.16	11.57
Vințul-de-jos	4.—	10.40	12.19
Alba-Iulia	4.26	11.01	12.32
Teiuș, sosește	—	11.30	1-05

Teiuș—Arad.

	a. m.	dim.	d. m.
Teiuș, pleacă	—	3.48	2.—
Alba-Iulia	11.13	4.17	2.33
Vințul-de-jos	11.40	4.34	2.49
Jibot	—	4.55	3.10
Orăștia	12.12	5.19	3.31
Simeria (Piski)	1.02	6.05	4.10
Deva	1.14	6.20	4.25
Branicica	—	6.43	4.49
Ilia	1.40	7.06	5.13
Gurasada	—	7.16	5.23
Zam	2.05	7.41	5.50
Soborșin	2.31	8.15	6.25
Totvărădia	—	8.31	6.41
Bérzava	—	8.57	7.05
Conop	—	9.15	7.22
Radna-Lipova	3.27	9.45	7.54
Pauliș	—	10.—	8.10
Gyorod	—	10.14	8.22
Glogovat	—	10.38	8.43
Arad, sosește	4.06	10.50	8.55 séra

Arad—Ciaba—Oradea-mare.

	dim.	a. m.	seara
Arad, pleacă	5.10	11.20	9-35
Sofronya	5.25	11.36	9.53
Curtici	5.39	11.49	10.07
Lökösháza	5.56	12.05	10.25
Chitighaz	6.13	12.28	10.54
Ciaba, sosește	6.40	12.54	11.24
Ciaba, pleacă	7.—	2.33	4.50 dim.
Giula	7,27	3.05	5.26
Sarkad	7.47	3.27	5.56
Nagy-Szalonta	8.28	4.10	6.47
Cefa	8.42	4.34	7.18
Leș	9.04	5.—	7,51
Oradea-mare, sos.	9.32	5.30	8.31

Oradea-mare—Ciaba—Arad.

	a. m.	d. m.	seara
Oradea-mare pleacă	10.20	4.25	7.30
Leș	10'48	4.56	8.06
Cefa	11.03	5.12	8.29
Nagy-Szalonta	11.26	5.37	9.08
Sarkad	11.57	6.09	9.51
Giula	12.21	6.34	10.21
Ciaba, sosește	12.42	6.56	10.50
Ciaba, pleacă	2.23	7.09	4.32 dim.
Chitighaz	2.54	7.47	5.03
Lökösháza	3.12	8.13	5.21
Curtici	3.28	8.36	5.38
Sofronya	3.40	8.52	5.50
Arad, sosește	3.55 d. m.	9.10 seara.	6.05

Arad—Timișoara.

	dim.	a. m.	seara
Arad pleacă	6.20	11.25	5.—
Aradul-nou	6.31	11.38	5.21
Németságh	6.49	11.56	5.47
Vinga	7.08	12.15	6.14
Orcifalva	7.20	12.27	6.34
Mercifalva	7.31	12.38	6.52
St.-Andrei	7.43	12.51	7.12
Timișoara sosește	8.01	1.10	7.39

Timișoara—Arad.

	dim.	d. m.	seara
Timișoara, pleacă	8.20	2.—	9.10
St.-Andrei	8.46	2,19	9.29
Mercifalva	9.04	2.33	9.43
Orcifalva	9.19	2.44	9.54
Vinga	9.42	3.01	10.11
Németságh	10.—	3.16	10.26
Aradul-nou	10.30	3.34	10.45
Arad, sosește	10.43	3.44	10.55

Arad—Seghedin

	dim.	a. m.	d. m.
Arad, pleacă	4.45	8.55	4.10
Pecica	5.29	9.30	5.07
Bătania	5.59	9.53	5.47
Mezöhegyes	7.—	10.32	6.50
Csanád-Palota	7.21	10.51	7.13
Nădlac	7.36	11.05	7.32
Cianadul-ung.	7.50	11.17	7.47
Apátfalva	7.58	11.25	7.59
Makó	8.21	11.47	8.40
Seghedin sosește	9.27	12.51	10.01 sèra

Seghedin—Arad

	d. m.	seara	dim.
Seghedin, pleacă	2.19	6.10	3.08
Makó	3.32	7-34	5.—
Apátfalva	3.52	7.57	5.24
Cianadul-ung.	4.01	8.04	5.32
Nădlac	4.18	8.18	5.50
Csanád-Palota	4.36	8.32	6.09
Mezöhegyes	5.15	8.57	6.55
Batania	5.44	9.29	7.34
Pecica	6.06	9.52	8-05
Arad, sosește.	6.39	10,25	8.48

Arad—Brad.

	dim.	d. m.	a. m.
Arad pleacă	6.25	5.10	11.52
Ötvenes	6.44	5.29	12.13
Zimánd-Ujfalu	6.51	5.36	12.21
Uj-Szt-Anna	7.15	5.59	12.48
Chirechiu	7.23	6.07	12.56
Șiria (Világos)	7.39	6.23	1.15
Musca Măderat	7.46	6.30	1.22
Pâncota	7.54	6.39	1.36
Seleuș	8.—	6.45	1.43
Ternova-Cheriu	8.14	6.59	1.59
Mocrea (Apatelek)	8.26	7.11	2.13
Boroș-Ineu	8.42	7.27	2.27
Tamand	8.57	7.42	2.45
Bocsig-Bel	9.04	7.49	2,54
Repsig	9.14	7.59	3.07
Cornești-Bérza	9.21	8.06	3.16
Boroș-Șebeș-Buteni	9.34	8.19	3.39
Cociuba-Căcărău	9.49	8.34	3.59
Almaș-Cil	10.—	8.45	4.12
Bonțești	10.10	8.55	4.28
Gurahonț-Iosășel	10.23	9.08	4.38
Gura-văi	10.33	9.18	4.52
Aciuța	10.39	9.24	4.58
Talaciu	10.49	9.34	5.11
Hălmagiu-Ciuciu	10.58	9.43	5.24
Hălmagiu	11.13	9.58	5.44
Baia-de-Criș	11.50	10.35	6.25
Brad sosește	12.04	10.49	6.41

Brad—Arad.

	dim.	d. m.	dim.
Brad, pleacă	2.24	1.08	4.15
Baia-de-Criș	2.39	1.23	4.32
Hălmagiu	3.16	2.—	5.14
Hălmagiu-Ciuciu	3.31	2.15	5.33
Talaciu	3.39	2.23	5.45
Aciuța	3.50	2.34	5.59
Gura-văi	3.55	2.39	6.04
Gurahonț-Iosășel	4.12	2.56	6.30
Bonțești	4.18	3.02	6.37
Almaș-Cil	4,29	3.13	6.49
Cociuba-Căcărău	4.39	3.23	7.01
Boroș-Șebeș-Buteni	4.57	3.41	7.24
Cornești-Bérza	5.07	3.51	7.37
Repsig	5.15	3.59	7.47
Bocsig-Bel	5.25	4.09	8.—
Tamand	5.31	4.15	8.08
Boroș-Ineu	5.53	4.37	8.36
Mocrea	6.03	4.47	8.48

	dim.	d. m.	dim.
Ternova-Cheriu	6.15	4.59	9.02
Seleuș	6.28	5.12	9.17
Pâncota	6.37	5.21	9.26
Musca-Măderat	6.44	5.28	9.33
Șiria	6.52	5.36	9.40
Chirechiu	7.06	5.50	9,57
Uj-Szt-Anna	7.21	6.03	10.10
Zimánd-Ujfalu	7.39	6.21	10.30
Ötvenes	7.45	6.26	10.39
Arad, sosește	8.08	6.44	11.—

St.-Ana—Chitighaz.

	d. m.	seara	dim.
St.-Ana, pleacă	3,25	6,30	8,—
Șimand	3.53	7,02	8,26
Chișineu-Erdelj	4,30	7,43	9,02
Socodor	4,43	8,—	9,16
Șiclău	—	8.15	9.29
Otlaca	—	8,29	9,42
Elek	5,20	8,45	9,58
Chitighaz, sosește	5,35	9,—	10,12

Chitighaz—St.-Ana.

	dim.	d. m.	dim.
Chitighaz, pleacă	5,13	3,10	9,41
Elek	5,25	3,31	10,04
Otlaca	5,35	3,44	—
Șiclău	5.45	3.58	—
Socodor	5,56	4,14	10,47
Chișineu-Erdelj	6,17	4,44	11,15
Șimand	6,38	5,15	11,42
St.-Anna, sosește	7,—	5,45	12,08

Boroș-Șebeș—Moneasa.

	a. m.
Boroșsebeș-Buteni, pleacă	9.45
Selăgeni-Prăzești	10.—
Bohani	10.18
Dezna	10.35
Ravna	10.50
Moneasa	11.—
Băile Moneasa	11.40
Menyháza, sosește	11.41

Moneasa—Boroș-Șebeș.

	d. m.
Menyháza, pleacă	1.50
Băile-Moneasa	1.58
Moneasa	2.05
Ravna	2.15
Dezna	2.35
Bohani	2.47
Selăgeni-Prăzești	3.05
Boroș-Șebeș-Buteni	3.20

Boroș-Ineu—Cermeiu.

	d. m.	seara
Boroș-Ineu	8.50	7.35
Cermeiu	9.40	8.25

Cermeiu—Boroș-Ineu.

	dim.	d. m.
Cermeiu	4.50	3.50
Boroș-Ineu	5,40	4.30

Tipografia „Tribuna Poporului“ Aurel Popovici-Barcianu în Arad.